



*«П'ять кроків  
дитини до  
доброї»*



## Що таке “доброта”?

Кого вважають доброю людиною? Того, хто поступається місцем у транспорті старшим, того, хто допомагає нести бабусі тяжку сумку, того, хто допоміг другові у скрутному становищі? Взагалі-то так. Але доброта, як на мене, не однозначне поняття.

З дитинства нас намагаються виховувати в атмосфері доброти та любові, вчать відповідати добром на добро. Але ж нам не завжди так відповідають. Навіть турецька приказка повчає: “Бережися того, кому ти зробив добро”.

Мені пригадуються рядки з книги відомого хірурга М. Амосова “Думки і серце”: “Коли людина робить добру справу, вона прагне за неї нагороди. Вона навіть не усвідомлює цього, але прагне. Не грошей, не подарунків, а простого вираження якихось відповідних почуттів. Але хворі не балують нас цим. Зробив лікар операцію, усе добре, а коли хворий виписується, навіть спасибі не скаже, попрощатися не зайде”.



Хірург розмовляє із колегою, яка розповідає, як для неї образливо бачити на вулиці людей, яким вона врятувала життя і які відвертаються, не привітавшись з нею, або намагаються показати, що не впізнали її. На що Амосов відповів: "Люди не люблять почуватись боржниками, а зустріч з людиною, якій вони завдячують життям, нагадує їм про це".

Ще один момент: чому добрій людині всі намагаються "сісти на шию" з будь-якою метою? І чому у багатьох виникає думка, що доброта людини, яка завжди вам допомагає – це слабкість, невміння відмовити, чи образити.

Чому ми так часто не цінуємо таку безкорисливу доброту, і підозрюємо вигоду: раз він мені допоміг, колись і мені доведеться допомогти йому? Чому використовуємо людей, спихаючи таким добрякам свої проблеми і навіть ніколи не намагаємось дізнатися, можливо, їм також потрібна допомога? Так хочеться вірити, що ми задумуємось над цим...



Так створений світ, що наше життя складається з чорних та білих смужок, які періодично змінюють одна одну. В когось переважає біла смуга, отже, усе складається добре, а в когось навпаки, чорна. В одних все гаразд в родині, бізнесі, є здоров'я, в інших – самотність, злічні, відчуженість, наявність фізичних чи психологічних вад. Однією із категорій людей, яких зараховують до другого типу, є діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Чомусь у суспільстві існує стереотип, що люди, які належать до другого типу, не можуть бути добрими. Дехто з читачів нашого порталу часто пише в коментарях під анкетами дітей: «Від цієї дитини добра не треба чекати, ще настраждаєтесь з ним», «А потім вона виросте і піде тим же хибним шляхом, як її батьки», або «Вони ніколи не знали, що таке добро, тому їй не здатні його робити». Та чи можна зрозуміти, добра людина чи ні, не поспілкувавшись з нею? Що ж тоді таке доброта? І чи можливо навчити дитину творити благо? Спробуємо розібратися.





## Що таке доброта?

Доброта – це чуйність, душевне ставлення до людей, прагнення робити добро. Вона пов'язана з іншими позитивними якостями: людяністю і шляхетністю, ввічливістю і вихованістю, турботою та співчуттям, доброзичливістю і уважністю, чуйністю і терпінням.

Доброта – це не просто вміння ділитися і підтримувати. Вона вимагає мужності, адже іноді це необхідно робити всупереч своїм бажанням.

Люди народжуються з різним ступенем доброти. Хтось виявляє її більше, хтось менше. Проте змалечку усі люди добрі. Не завжди за поганого ставлення до дитини вона стає злою та черствою. Принаймні це відбувається поступово, а отже, це можна контролювати.

Діти, які мешкають в інтернатних закладах, так само, як і діти, які зростають у звичайних сім'ях, розуміють, що таке добро, адже їх підтримують вихователі, які котрі є поруч.



Проте цим дітям не вистачає саме батьківської любові, підтримки, тому вони почувають себе самотніми та пригніченими і як наслідок – замикаються в собі.

Коли діти з інтернатних закладів потрапляють в сім'ю, упродовж певного часу триває адаптація, звикання до нових умов. Їм складно повірити, що вони потрібні, що їх любитимуть, що для них батьки готові зробити багато добрих справ. Дорослим важливо бути уважними та ставитися з розумінням до будь-яких поведінкових проявів дитини.

Необхідно підтримати маленьку людинку та пояснити їй, чому варто робити добро власним прикладом. Батькам важливо розуміти, що неможливо змусити бути добрим чи зробити щеплення доброти, після якого дитина почне розуміти що до чого. Такі якості слід прищеплювати часом, прикладами, вчинками і допомогою. Варто пояснити малюку, що доброта – це енергія, яка наповнює все навколо позитивними емоціями і робить світ прекраснішим.



## Як це зробити?

1. Щоб дитина була доброю, навчіть її довіряти. Спочатку батькам, близькому оточенню, а пізніше всім, хто потрапляє в коло комунікації.
2. Будьте прикладом. Не обманюйте малюка, не давайте нездійсненних обіцянок, а постарайтеся втілювати дитячі мрії в життя. Діти, які живуть в любові, не виростають розлюченими та черствими, а самі несуть добро та благо оточуючим.
3. Допмагайте дитині стати щасливою і доведіть власним прикладом, що щастя оточуючих залежить від кожного з нас.
4. Пояснюючи дитині, що таке добро, наводьте позитивні та негативні приклади з літератури та життя, читайте філософські казки та обговорюйте їх.
5. Заведіть домашнього улюбленця. Турбота та піклування про тварину допоможе дитині зрозуміти, що іноді без її допомоги не можна обійтися, і є ті, хто її потребує.



Кожна дитина від природи добра, незалежно від того, як склалися життєві обставини. Та на дитячу свідомість ще можна вплинути. Моральні бесіди з дитиною дуже важливі. Вони не лише сприяють розвитку кругозору і вмінню міркувати, але й виховують вміння бачити і дарувати добро іншим, виховують у дітях толерантність, увагу та турботу.

Головне пояснити малюку золоте правило: «Стався до людей так, як хочеш, щоб ставилися до тебе».

